

Druzsín Ferenc

Dohnál Tibor megkésett(?) levele Nagy Lászlónak

Kedves Nagy László!

Leírom egy festményre való látomásomat, s elküldöm utánad „a túlsó partra”. Fehérben – ezüstben – sötétben a kép, az alapzat téglavörös... Koronás vitéznek rajzollak. Vagy emlékoszlopot írok, koronásat.

Szófia, 1949.

A hófehér Zsana Nikolova asztalánál ül, ablaka tárva. Torkából végzetes szenvedély tolul felfelé: pirinyó kápolnából a bizánci angyal. Bolgár népköltést olvas. Mögötte fehérlik a Vitosza. Az angyal megszólít: ülj asztalhoz fordítsd a folklór világnyelvén a Bolgár kincseket. A hegyek lányának szavait, ahogy óvja szerelmesét a messzi úttól, a hosszú távolléttől:

Ne menj, szerelmem ebben a télben, / ebben a télben, ebben az évben./ Pénz a kezekben mindig akadhat, / de az ifjúság egyszer ragyog csak, / de az ifjúság, akár a harmat:/hajnalban gyöngy még, nappal már semmi.

Fordítsd le szamodivák káprázatát: hogy szedte rá az Irin–Pirin planinán Sztoján egy vízitündér:

Sztoján, te Sztoján kedvesem, / Tudd meg, Sztoján ha nem tudod: /Ház a tündérnek sose kell, / Tündér gyereket nem nevel!

Add tovább a prilepi Krali Markó hírét: vétett, a nép erkölcs meg is büntette, ám egerutat ügyeskedett a vitéznek a megváltódához. Így lett példázat, határokon átérő:

Attól fogva sok-sok idő eltölt /Idő eltölt, megmaradt az ének, /énekeljük, ti édes testvérek...

Volt aki látta Szmoljanban a Nagy László emlékházat. Azt állította, hogy a Rodopi sötét szorosában az épület a költő egekbe magasodó alakja – „ezüstben”.

S ha Dohnál Tibor nem „súgja meg” a kép címét? Akkor súg a kép! A sötétségben támadt jel, (világító)torony, fáklya; mindenki reménysége „Az emberélet útjának felén”. Vergilius – fehérben! Az égbe magasodó alakja megszólít:

Mért nem törekszel fel a szép halomra,
melyen kívül nem lehetsz üdvösséget?

És: ha most követsz és az én vezetésem útát neked az örök helyre tárand.

Első olvasatra ennyi Dohnál Tibor „levele”: tört-fehér és hófehér korona (emlékmű), jelkép –téglaszínű(?)alaplapon. Szín és mértan a képbe zárt bensőségérték gazdagsága, s mindenfelé tereket (termeket(?)sejtet. Valójában „lefordíthatatlan”; csak a kép nyelvén olvasható.

Üi.: A 80 esztendő Dohnál Tibort Isten éltesse! Éltetik alkotásai is. Ismerői, hívei, barátai. Köztük Druzsín Ferenc